

EDİRNE ROTARY KULÜBÜ 1977

2015 - 2016

K.R.Ravi RAVINDRAN (UR Bşk.)

M.Sabri GÖRKEY (2420.Böl.Guv.)

Erdal ATAÖZDEN (2.grup .Guv.Yrd.)

Tarih: 15.09.2015 **Toplantı No:** 1905 / 11 **Bülten No:** 1498 **Kuruluş:** Mart 1977 **Charter :** Mart 1980

Haftalık toplantımızı Hilly Otelde yaptık.

Toplantıda öncelikle seçilecek bir köy ilkokulunun badana boya ve bir yıllık tüm hijyen malzemelerinin kulübümüz tarafından temin edilmesi konusu görüşüldü. Ve çalışmaların başlatılması kararı verildi.

Her sene yapılan sömestr tatili gezimiz bu yıl Bulgaristan Bansko kayak merkezinde gerçekleştirilecek. Bu konuda otel tespiti için Uluslar arası Başkanı Taber BORAL görevlendirildi.

Edirne'de yoğunlaşan mülteci – sığınmacı insanlara ne yapabileceğimiz tartışıldı. Şu andaki sığınmacı sayısı resmi olarak 1500 olarak açıklandı. Dahada artması beklenen bu sayıda kişiye karşı insan olarak yapabileceğimiz netlik kazanması ise zamanla ortaya çıkacak herhalde.

Haftaya toplantımız yine Hilly Otelde ve saat 20.00 de.

[Bültenimiz 4 sayfadır](#)

28.Şubat 2015 itibarıyla Dünyada 1.207.102 Rotaryen ve 34.823 kulüp bulunmaktadır.

ARAMIZDA GÖREMEDİKLERİMİZ :

Atakan SEZER – Gürkan KÖMÜRCÜ – Halil ALTUĞ – İsmail GÜMÜŞDERE
İsmet AÇIKGÖZ – Orkun BÖLENLER - Reşat AYAN

DEVAM DURUMU :

% 65.00

MUTLU GÜNLERİMİZ :

29 EYLÜL Günay AÇIKGÖZ

Doğum Günü

30 EYLÜL 1947 : Faruk ETKER

Doğum Günü

30 EYLÜL Figen-Tarik ETKER

Evlilik Yıldönümü **KUTLARIZ...**

Önümüzdeki hafta toplantımız: **22.Eylül.2015 Salı** Saat 20.00 de Hilly Otelde

Başkan : Demirkan ÇAĞLAYAN

Sekreter : Ali ES

Sayman : Emre ALP

Gel.D.B : Ahmet ÇELİK

Geç.D.B. : Cengiz TUĞLU

Bülten irtibat : Faruk ETKER

Tel: (284) 225 25 10 - 213 25 13 edirnerotary@gmail.com - www.edirnerotary.com

EDİRNE'NİN SEMTLERİ - MAHALLELERİ

Roma Döneminden itibaren gelişkin bir kent görünümüne bürünen Edirne'nin; Avrupa'nın modern bir şehri olarak yaklaşık 2000 yıllık bir tarihi vardır. Roma/Bizans ve Osmanlı Dönemlerinde kurulan semtleri ve mahalleleri günümüzde de hala yaşamaya devam etmektedir. Bu bölümde kentin uzun tarihi boyunca ortaya çıkan sözkonusu semtler ve mahalleler tanıtılmaktadır.

Kentin En Eski Semti : Kaleiçi

Eski surların kuşattığı dörtgen bir alandır. Yaklaşık 360 dönümlük bir alana yayılır. Birbirini dikine kesen sokaklarıyla dikkati çeker.

Edirne'nin fethi sırasında Kaleiçi tek yerleşim yeridir. Burada Bizans halkı, Cenevizliler ve Yahudiler oturmaktaydı. Kaleiçi'nde Bizans döneminde 10 mahallede yaklaşık 15 bin nüfus vardı. Bizans Kiliseleri ve Tekfur Sarayı da yine buradaydı. Kenti 1653 yılında ziyaret eden Evliya Çelebi, Kale İçi'nde ikisi müslüman, dördü yahudi, onu rum olmak üzere 16 mahalle ve 360 sokak bulunduğunu yazar.

Ermenilerin Kaleiçine gelmesi 16. yüzyılın sonlarına rastlar. Horozlu Bayırı ve Kaleiçi'ne yerleşen Ermenilerin taş işçiliği ve yapı ustalığı konusundaki yetenekleri buralardaki yapılaşmaya büyük ölçüde yansımıştır. Ermenilerin Kaleiçi'ndeki evleri, onların örf ve adetlerini yansıtan şekilde olup "Cihannümali"dır.

Bazı kitaplar Ermenilerin Edirne'ye gelişini Celali isyanları dönemine bağlarken; Edirne'nin yerli Bulgar nüfusunun bulunmadığını belirtirler. Yani Bulgarlar sonradan gelmedir.

1700 yılındaki yangında bazı kiliseler ile yeniçeri kışlası yanmış; 1903 ve 1912 yangınlarında da önceden kalan camiler ile bütün kilise ve havralar, resmi ve özel yapılar, bu arada yeniçeriliğin kaldırılmasından sonra mahkeme binası olarak kullanılan Ağa Kapısı tümüyle yanmıştır. Özellikle 20. yüzyıl başlarında çıkan yangınlarla harap olan Kale İçi'nin yeni planı Fransız uzmanlarca hazırlanmış, iki katlı, bahçesiz ahşap konutlar temel alınarak semt yeniden inşa edilmiştir.

Kale İçi, Edirne'nin geleneksel Türk evini yaşatan kesimidir. Edirne Evleri, yazlık, kışlık, açık ve kapalı bölümleriyle, bahçeli evkonak, türündendir. Bunlar; 16. ve 17. yüzyıllarda ünlü sarayların çevresine serpiştirilmiş, birbirinden ayrı ağaçlıklı, çiçekli, büyüklü küçüklü yapılarıdır. Sokaktan duvarlarla ayrılmış olan bu yapılar, çoğunlukla bir veya iki katlıdır; harem, selamlık ve avlulardan oluşmaktadır. Çeşmeleri, değişik süslemeli havuzları, yazlık bölümlerdeki selsebilleriyle, Edirne evlerinin Türk Mimarisinde ayrı bir yerleri vardır.

Aina Beldesi

Edirne'nin Hadrianopolis olarak fethedildiği dönemde şehir Kaleiçi'nde küçük bir yerleşim yeri durumundaydı. O dönemde şehrin en yakın yerindeki tek yerleşim yeri ise (kimi kitaplarda Arian olarak yazılıdır.) Aina adlı bir kasabacıktı ve şimdi bunun yerinde Edirne'nin en büyük semtlerinden Yıldırım bulunmaktadır.

Bu beldedeki en önemli tarihi eser de Kiliseyken Camiye dönüştürülen Yıldırım Camisidir. Burada ayrıca Edirne'de günümüze ulaşabilen su terazilerinden, Kaleiçi'ndeki Maarif Su terazisi dışında tek örnek olarak Yıldırım-Yeniimaret Yolu üzerindeki Bademlik Su Terazisi önemli bir tarihi yapıdır. Yanındaki çeşme tek cepheli ve hazneli olup, 1599 yılında inşa edildiği bilinmektedir.

Kale Dışında Fetih'ten sonra oluşturulan Mahalleler

Edirne'nin Osmanlı İmparatorluğu dönemine ait yapılarının büyük çoğunluğu bu kısımda bulunur. Zaten Edirne'nin fethinden sonra Türk - Müslüman nüfus, ağırlıklı olarak kale dışında oluşturulan bu yeni semtlerde iskan edilmişlerdir. Kale dışında kentin yamaca doğru tırmanma imkanı bulunduğu Kıyık semtinde Edirne'nin eşsiz manzarası gözler önüne serilir. Kentin; Selimiye çevresinde her biri ayrı değerli sanat eseri olan anıtlarından oluşan görüntüsünü, Tunca ve Meriç vadilerini kaplayan geniş korular çevreler ve arkalarında da Rodop Dağlarının, Tunca masifinin silüetleri ufuk çizgisini tamamlar.

Tabakhane (Debhane)

Eski kalenin güneyinde, Tunca kıyısındadır. Kale dışındaki ilk semttir. Dar-Ül Hadis Medresesi bu semttiydi ve burada genellikle ulema kesimi otururdu.

Edirne'nin en eski Osmanlı mezar taşı 1416 tarihli olup, Edirne kadılığı yapmış ve 17.yüzyılın başlarında bu semtte mahallesi ve vakıf odaları görülen Mevlana Abdülkerim bin Abdülcabbar'a aittir.

Kirişhane

Edirne'nin güneydoğusundadır. Kasımpaşa Burnu diye anılan Kirişhane'ye dek uzanır. Kale dışında kurulan ilk semtlerdendir. Kirişhane, özellikle Sultan II.Murat döneminde Vezir Saruca Paşa'nın eşi Gülçiçek Hatun tarafından burada bir cami ve medrese yaptırıldıktan sonra canlanmıştır. Semt Mezit Bey'in Cami ve imareti, Ali Kuşçu'nun mescidi ve daha sonraki yapılarla giderek büyümüştür. Müeyyezade Kazasker Abdurrahman Çelebi, Yavuz Sultan Selim döneminin kazaskerlerinden ve Kadızade-i Rumi'nin torunu gökbilimci Mirim Çelebi, Şair Hayali, Vize Çelebi gibi 16. yüzyılın ünlüleri adına mahalleler kurulmuş ve Tunca Nehri boyunca Edirne'nin güzel semtlerinden biri olmuştur.

İstanbul Yolu - Ayşe Kadın

Kalenin aynı adı taşıyan kapısından başlayan bu semt, kentin doğusuna doğru uzanır. Bu semtin kurucuları arasında, özellikle yolun bitiminde, cami ve mahallesi ile Kadı Bedreddin, önceden kurulan mahallesi ile Ayşe Kadın ve Şarapdar Hamza Bey, Kınalızade Ali Çelebi, bu semtte bulunan Lala Şahin Paşa mezarlığında yatmaktadır. Sitti Sultan'ın aynı semtte bir cami ve saray, yine aynı yerde Merzifonlu Kara Mustafa Paşa'nın bir saray yaptırdığı, bu sarayın sonradan Mülkiye Rüştüyesi olarak kullanıldığı bilinmektedir.

Kıyık (Kıyak Baba) - Buçuk Tepe

Söylenceye göre bu semt adını, Edirne'ye ilk girenlerden ve sonradan adına bir zaviye ve türbe kurulan Kıyak Baba'dan almıştır. Kentin kuzeydoğu yönünde uzanan cadde bugün de aynı adla anılmaktadır. Fetihte baruthane ile Yeniçeri ortaları burada yapılmıştır.

Kıyak Baba'nın mezarı da Kıyık Halkı tarafından yaptırılan Kıyık Camisi yanındadır.

Kıyık yönünden Edirne'ye giriş, Selimiye Camisi'nin en güzel görüldüğü açılardan birini oluşturur.

Edirne'nin 104 metreyle en yüksek tepesi olan ve günümüzde mezarlık olarak kullanılan Buçuk Tepe bir isyanla ünlenmiş ve adını bu olaydan almıştır.

Küçük yaşta padişah olan Fatih Sultan Mehmet döneminde, o zamanki deyimle "Tagşiş"; günümüzde ise devaülasyon denilen paranın değerini düşürme olayı ilk kez yaşanmış ve bundan kaynaklanan hayat pahalılığı Yeniçerilerin ayaklanmasına yol açmıştır.

Ancak Yeniçerilerin maaşlarına Sultan II.Murat tarafından "buçuk akçe" zam yapıp ikna edilince isyan bastırılmış; olaydan sonra da tepenin adı Buçuk Tepe olarak kalmıştır.

Buçuk Tepe 17. yüzyıl başlarından itibaren canlanmaya başlamıştır. Arabacı Ali ve Amcazade Hüseyin Paşa'nın bahçe ve sarayları bu semtteydi. Kırım Hanlarının geçici olarak yerleştirildiği Defterdar Ahmet Paşa'nın sarayının da yine burada bulunduğu bilinmekte

Muradiye - Menzil Ahır - Tekke Kapı

Kentin kuzeydoğusundaki semtlerdir. Burada bulunan ve saraya bağlı olan ahırlar, menzil teşkilatı kurulunca Menzil Ahır adını almışlardır. Sultan II.Beyazıd döneminin ünlülerinden Mirahur Ayas Bey adına da burada bir mahalle bulunmaktadır. Umurbey Mahallesi

Umurbey Mahallesi Edirne'nin eski yerleşimlerinden olup; Timurtaş Paşazade Umurbey tarafından kurulmuştur.

Kaynaklar Umurbey'in bu mahallede zamanımıza ulaşmayan bir mescit yaptırdığını yazmaktadır.

1890'lı yıllara kadar bu mahallede bütünüyle zengin aileler oturmakta ve burada ünlü konaklar bulunmaktaydı.

Saraçhane - Horozlu Yokuşu

Kentin kuzeybatısındadır. Semti saraya (Sarayı Cedid) bağlayan ve Tunca Nehri üzerinde kurulu aynı adla anılan Saraçhane Köprüsü çevresindeki yerleşmeleri kapsar. Semtte ilk yerleşimin, sarayın bostancıları olarak nitelenen Saraçhane Ocağı'nın burada oluşturulmasıyla başladığı öne sürülmektedir.

Daha eski dönemlerde, 15. yüzyılın başlarında, Çelebi Sultan Mehmet'in annesi Devlet Şah Hatun'un Tunca Nehri kıyısında bir mahalle kurduğu bilinmektedir. Semtteki cami 1878 Rus işgali sırasında harap olmuştur. Saraçhane Caddesi'nin kente yakın olan kesimlerinde Beylerbeyi Sinan Paşa Camisi, hamamı ve sarayı ile sadrazamlara ayrılan bir diğer saray (Paşa Kapısı) bulunmaktaydı. Bunlardan Sadrazamlara ayrılan sarayın yerinde günümüzde Devlet Daireleri yer almaktadır.

Horozlu Yokuşu, Kale'nin büyük kulesinden Yalnızgöz Köprüsü yönüne giden yoldur. Sultan II.Selim'in ve Sokullu Mehmet Paşa'nın eşi Esmâ Sultan tarafından Mimar Sinan'a yaptırılan cami bu semtte bulunmaktaydı. Yine aynı yerde bulunan Horozlu Medresesi (ya da Şeceriye Medresesi) Fahreddin-i Acemi tarafından yaptırılmıştı. Daha sonra, 1878'de bu Medrese'nin bulunduğu yerde Vali Kadri Paşa tarafından bir İslahhane yaptırılmıştır. İslahhane çevresindeki ev ve arsaların kamulaştırılmasından sonra da aynı yerde bir okul (Sanayi Mektebi) inşa edilmiştir.

Tunca Batısındaki Yerleşimler

Kale İçi ve Kale Dışındaki yerleşimlerin haricinde Edirne'deki bir diğer yerleşim alanı da kuzeybatıda Yeni İmaret, Yıldırım Semtleri ve Meriç batısında Karaağaç olmak üzere iki ana alanda toplanmıştır. Fetihden önce Kalenin karşısında Aina varoşu bulunuyordu ve muhtemelen şimdiki Karaağaç'ın yerinde de başka bir küçük yerleşme vardı.

Buralardaki vadi tabanı akarsuların kışın taşmalarına açık bulunduğu için dha çok mesire, sayfiye ve av korusu olarak kullanılmıştır. Bugün bu kısım koruluk, çayırılık ve fidanlıktır.

Kentin kuzeybatısındaki Hıdırlık Tepesine doğru giderek yükselen zemin, yerleşmeye elverişli bir alandır. Burada, Bizans dönemindeki küçük varoşun yerine, Osmanlı Döneminin hızlı gelişen mahalleleri geçti. Bunlar; batıdan doğuya doğru Gazi Mihal Köprüsü ile geçilen Yıldırım Beyazıt Semti, Yalnızgöz, II.Beyazıd ve Saraçhane Köprüleriyle geçilen Yeni İmaret Semti'dir. Bu mahallelerden Yıldırım Beyazıt (Eski İmaret), 14. yüzyılın sonlarında, Gazi Mihal (Orta İmaret), 15. yüzyılın ilk yarısında ve Yeni İmaret(II.Beyazıd İmareti) de aynı yüzyılın sonlarında kurulmuştur. Gazi Mihal Camisi ve İmaretine Şah Melek Paşa ile eşi Bezirci Hatun'un yapı ve kurumları eklenmiş ve semt önemli bir yerleşim merkezi durumuna gelmiştir.

Yıldırım Beyazıt İmareti olarak da anılan Eski İmaret'ten günümüze kalan son parça olan Mutfak(Aş Evi)Bacası da burada bulunmaktadır.

Yıldırım İmareti'nin Aş Evi, cami avlusundadır. Zamanında geniş bir topluluğa hizmet verdiği bilinir. Günümüze ulaşan tek parça bu aş evinin mutfak bacasıdır.

Aş Evi, 1877-78 Osmanlı-Rus Savaşı sırasında yanmıştır. Harap haliyle bile güzel bir yapıdır. Osmanlı sosyal sisteminde Kızılay gibi bir yer tutan imaret sisteminin açların ve ihtiyaç sahiplerinin doyurulması işleviyle de sözkonusu Aşevi, tarihimize anlamlı bir yer tutmaktadır.

Öte yandan fetihden önce de bir tekkenin varolduğu belirlenen Hıdırlık'ta, 15. yüzyılın ilk yarısında Şah Melek Paşa, ardından da Kanuni Sultan Süleyman döneminde, Sadrazam İbrahim Paşa tarafından birer zaviye yaptırılmıştır.

Evliya Çelebi, 1641'de Sadrazam Kara Mustafa Paşa (Kemankeş) Edirne halkının isteğine uyarak bu tekkeyi kaldırttığını yazar. Tekke, Sultan IV.Mehmet'in burada bir köşk yaptırmasından sonra yeniden açılmıştır.

Karaağaç Yolu ve Karaağaç Senti

Tarih, doğa ve kuş sesleri arasında uzanan emsalsiz bir yoldur. "Meriç Köprüsü", "Eski (Jandarma) Karakol Binası" ve "Tarihi Tren Gari" ile "Hacı Adil Bey Çeşmesi" Karaağaç'a ulaşan tarihi parke taş yolun altın parçaları gibidir. Yakın geçmişteki Karaağaç'tan köprüye kadar uzanan ek tren yolundan kalma bu güzelliklerle başlayan Karaağaç Yolu (son dönemde bilinen adıyla Lozan Caddesi) Edirne'nin en güzel mesire yerlerinden olan Söğütlük Ormanı'ndaki yeşillik ve bülbül sesleriyle sarmaş dolaş olur.

Yol boyunca gördüğünüz tarihi ağaçların zamanla dinamit lokumları konulmak üzere kullanılan kovukları İkinci Dünya Savaşı'na hazırlanan Trakya'nın o dönemini çarpıcı bir şekilde vurgulamaktadır.

Edirne'nin batısından Tunca'yı sonra da Meriç'i aşan köprülerden ve güzel bir koru içinden geçen 5 km.'lik yol, kentin Karaağaç Semtine varır. Karaağaç, yakın geçmişin siyasal olaylarından Edirne'nin, en fazla zarar gören semtidir.

1915'te Bulgaristan'ı kendi yanında savaşa sokmak için Almanya'nın yaptığı şiddetli baskı yüzünden, Karaağaç, Meriç batısındaki tüm Türk topraklarıyla birlikte Edirne'den ayrıldı. Ancak 1923 yılında Lozan Anlaşmasıyla geri alınabildi. Bugün bu anlaşmayı simgeleyen anıtıyla, tarihi Tren İstasyonu ve yine tarihi Trakya Üniversitesi Rektörlük binasıyla Edirne'nin en güzel ve şirin semtlerindedir.

Edirne'ye dört kilometrelik doğa ve tarih yoluyla bağlanan Karaağaç Mahallesi, bir yaklaşıma göre Antik Orestia şehri üzerine kurulmuş olup; adını burada bir zamanlar varolan Karaağaç ormanlarından almıştır.

Eski yıllarda, Karaağaçlılar geçimlerini şarapçılıktan sağlarmış.

Yakın geçmişte Karaağaç; zengin Edirneliler ile azınlık önde gelenlerinin ve görevli memurların yaşadığı gözde bir yerdi. Karaağaç 24 Temmuz 1923 Lozan Antlaşması ile burada yaşanan ünlü diplomatik tartışmalar sonunda, Savaş Tazminatı yerine sayılmak üzere Türk topraklarına katılmıştır. Burada yaşayan Karaağaçlı Rumlar, mübadele sonrasında sınıra yakın bir yerde yine aynı adı taşıyan bir köy kurmuşlardır. Şimdiki Karaağaçlılar ise mübadele döneminde gelmişlerdir. Günümüzde eski zengin çehresinden çok şey kaybetmesine rağmen, Karaağaç, yerleşim biçimi ve eski evleriyle etkileyici güzellikler sunmaya devam etmektedir.

Bundan altı yedi yıl önceydi belki de fazla. İstanbul Golf Kulübü hani şu Maslak Akademisinin içinde olan Güneşli bir gün hafif rüzgâr var hatırlıyorum. Değerli bir turizmci arkadaşım öğretmen eşi ben ve sevgili zevcem sabahın erken saatlerinde golf oynuyoruz. Bir kaç saha oynandıktan sonra takribi 50 M yanımızda bizimle birlikte yürüyen kıskanılacak beyazlıktaki şortu Gömleği Çorap ve ayakkabılarıyla daha önce hiç rastlanmadığımız bakışlarında tarif edilemez bir sıcaklık güler yüzlü biri yürüyordu. Askeri görevimi asteğmen olarak Deniz Kuvvetlerinde yapmış olmama rağmen elbiselerindeki o parlayan beyaz ve temizlik ilk bakışta dikkatimi çekmişti. Merhaba günaydın efendim dedi güler yüzle adam izin verirsiniz sizinle yürüyebilir miyim yaptığınız sporu görürüm Senelerdir ama ilk defa fırsatım oldu merak ediyorum dedi. Tabi dedik başımızla. Üç dört saha sonra Adamcağız sanki bizim yardımcımız gibi toplarımızı siliyor, sağa sola giden Ağaçlık ve kötü arazideki toplarımızı Arıyor sopalarını siliyordu. Yok yok diyordu benim çok Hoşuma gidiyor utanmayın diyordu. Neticede oyun bitti kendisini bir şeyler içmeye kulübe davet ettik yok gelemem bir toplantı için boş vaktim oldu arayı değerlendirdim fena mı bilmediğim bir konuyu öğrendim sayenizde dedi. Hiçbir şey yapmamıştık bir de adamcağızın çalıştırmıştık ama o yinede sayenizde diyordu. Yarın dedi belki yine katılırim size. Ertesi gün yine yanımızda bizimleydi ama Şaşırtıcı derecede golf sporu hakkında bilgiliydi ve bunları bizimle paylaşip teyit ettiriyordu. Nazari bilgi saha içinde konuyu başarıyla yapanlarda sorgulanmadıkça genel kültürdür dedi. Çok merakımdır beyefendi dedim iki şeyi merak ediyorum akşam toplantıdaydınız bu kadar bilgiyi nasıl edindiniz. Gece okurum dedi aklıma takılan konuyu çözmeden rahat etmem Vatan'ın vakti yok hizmet bekler dedi. İsmi âliniz dedim , Cem dedi Denizci Subayım. Sadelik mütevazilik olgunluk sanırsın teğmen. Komutan bir Çay İkrâm edelim dedim. Yok dedi Komutan değil burada Cem dedi . Bizimle 2 Çay içimlik vakit geçirdi. Özenle seçtiği bilimsel konularda her biri üzerinde doyumsuz bilgi ve sohbet imkanı bulduk. Kalktı vaktim yok kızım bekler çok düşkün de bana dedi ye yine geldiği gibi yürüyerek sahanın arazi Bölümü'nde gözden kayboldu. Arkasından hemfikirdik en az 10-15 kişi etkisinde kalmışlık. Bizi bir saatte etkisi altına almıştı. Bir üniformalı denizci subay yanaştı bize yüzbaşıydı. Amiralim dedi şimdi buradaymış ; şaşkınlıkla yürüyerek şuradan gitti dedik. Koşarak üç arabalık konvoyla binerek uzaklaştı. Böyle bir insandı işte iki günlük dostumuz makam Arabasına korumalarına bakmadan geldiği yerden yürüyerek tüm sevgimizi de alarak gitmişti. O özel insan

Amiral Cem Çakmak'dı. Artık yok. Zaten bir 30 Ağustos günü Kapatılan İstanbul Golf Kulübü o sevgi dolu Sahası da yok.
Mekanı cennet olsun.
Sevgiyle kalın Dostlarım.

KAMURAN BAŞOĞLU

Ömer KURAN'ın katkısı ile